

SZINTETIKUS MŰSZÁLAK IPARI HASZNOSÍTÁSA

Eredményes kísérletek az Újszegedi Kender-Lenszövőben

Körülbelül két évvel ezelőtt az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat életébe is bevonultak a szintetikus műszálak. A műanyagipar akkor még messze volt mostani színvonalától, de már régen eldőlt, hogy a perlon- és nylon-szálaknak felbecsülhetetlen jövőjük van, nemcsak az emberi ruházatkodásban, hanem az iparban is. Egész sereg üzemünk valószínűleg „eszi” a textiliát, s mivel az újszegedi szövőgyár rengeteg szövetet készít ipari célokra. itt talán a legkönyvebb volt felfogni, hogy mit jelenthet a szintetikus műszálak felhasználása.

Két esztendő óta szinte

állandó téma a gyárban

a műszálak alkalmazásának kiterjesztése, s ez alatt az idő alatt számos kísérlet nyert végleges formát. Az ösztönzést az adta, hogy a perlonnal vagy nylonnal erősített anyagok sokkal nagyobb az élettartama, s a szövet árának növekedése ellenére is igen praktikus, gazdaságos a hasznosítása.

Az első kísérletek alanya a perlon volt, később fokozatosan sor került a nylonra is.

Mivel az újszegediek jól ismerik megrendelőik igényeit, s tudják, hogy hol fog a legtöbb textília, mindjárt a kezdet kezdetén egy-egy gyár kisegítésére törekedtek. A Goldberger-gyár volt az első, amely komoly hasznát vette az újszegedi kísérleteknek. Rengeteg textiliát használt ez az üzem mindig a selyemgyártáshoz. Az úgynevezett nyomászövetek élettartama csekély volt, de miután Újszegeden perlonnal „felfrissítették” ezt a cikket, tökéletes, kellő rugalmasságú és nagy élettartamú nyomó alapanyaggal dolgoznak a Goldbergerben — s kisebb önköltséggel.

Igen eredményesen végződtek a cukorgyárak számára folytatott kísérletek is. Ezeknek az üzemeknek tisztán szintetikus anyagból olyan szűrőkendőket mintáztak ki, amelyek ma már szinte

az egész cukoriparban elterjedtek.

Tartósságuk egy igen lényeges tulajdonsággal párosult: jobb a szűrőképességük, mint az azelőtt használt szűrőszöveteknek, s ezt a fogyasztó is észlelhette, hiszen lényegesen tisztább azóta a cukor.

Az ercsi, szolnoki és petőházi cukorgyárakkal kiépített szoros kapcsolat révén elég hamar sikerült kimintáznunk a végleges minőséget, s hogy az bevált, arra bizonyították az ország többi cukorgyárának érdeklődése és megrendelése is. A korábban használt nehézpamutszűrőket most nehéznylon-szűrővel helyettesítik.

Az Ácsi Cukorgyár most nemrég újabb rendelést adott a gyárnak az ugyan- csak itt kimintázott könnyűnylon-szűrőre, s mivel ezt a kérést bele tudták illeszteni a következő negyedévi üzemi tervbe, ismét örömmel adnak segítséget.

Ezeket kívül azonban számos üzemnek folytatnak kísérleteket, jóllehet a próbálkozások is, a műszálak is komoly költséget jelentenek a szövőüzemnek. A Budapesti

Borkősavgyár saválló nylon-szűrőszövetet kért a gyártól. Hosszas próbálkozás után a kért minőség elkészült, a minta elment, — de csodálatos módon, a megrendelő máris üzemhez fordult a mintával, másutt rendelte meg. Ez egy kis bosszúság a szövőgyár konstruktóréinak, de nem törte le alkotókedvüket.

Bauxitszűrészhez

a Soproni Posztógyárral közösen készítettek az újszegediek szűrőszövetet, s ez is bevált; majdnem egy esztendője ezzel dolgoznak az Almás-túziói Timföldgyárban.

De nincs vége a sorozatnak... A Bélapátfalvi Cementgyár és a Budapesti Kénsavgyár is éppen olyan halás a szegedieknek, mint az előbbiek.

Most is folyik a kísérletezés teljes erővel. A sütőipari vállalatoknak kiflisodró gépekre való szövetet szőnek szintetikus műszálból és gyapjúból, s ezzel megakadályozzák, hogy ilyen szövetekért az angolokhoz forduljunk. A gumigyáraknak műszaki szöveteket mintáznak — pamut helyett perlonból, s a Rákospalotai Nővényolajgyárnak is bemutatták már az érdeklődésükre számot tartható nylon szöveteket.

Próbálkoztak már perlon-ponyvák szövésével, s a tűzőltőtömlőkbe is cénáztak perlon. Napirendre került a nylon ponyvák impregnálása is. Ezek azonban még kiforratlan próbálkozások.

A Ruggyaáruháznak olyan nehéz-perlonszövetet próbálnak előállítani, amelynek minden négyzetméterére két és fél kilogramm. Tökéletes és tartós szűrőszövetet akarnak adni a tejüzemeknek, tiszta nyolból. Egy 25 méteres próbadarab most készült.

A műszaki szövetek nagyobb részét

eddig importáltuk,

de egyre szűkül a behozatal, mert az újszegedi szövőgyár e cikkek egész skáláját adja az üzemeknek, s az újabb igényeknek is eleget tud tenni.

Két esztendő alatt a szintetikus műszálak hazai szövésével s az e téren kifejtett eredeti kísérletezéssel sokat segített az újszegedi szövő-üzem megrendelőinek az önköltség csökkentésében és termékeik minőségi javításában, mert jó eredménnyel ragadta meg az új anyagok ipari hasznosítását.

Korszerűsített szövetkezeti boltok Petőfitelepen

Tegnap adták át rendelkezésükre Petőfitelepen a Földművesszövetkezet korszerűsített 10-es számú italtoltját, s a szomszédságban levő 1-es számú szövetkezeti boltot. Az italtolt közel negyvenezer forintos befektetéssel tették korszerűbbé, többek között kék csempékkel vonták be a söntést. Hamarosan megnyílik az italtolt kerthelyisége is. Most már csak elegendő sör és bor kell a reggel 5-től este 7 óráig tartó nyitvatartáshoz.

A szomszédságban lévő vegyesbolt újból megnyitása-

ra — most már a korszerűbb berendezéshez — több mint kétszáz ezer forint értékű újabb áru érkezett. Motorok, répkár, kerékpárok, zománccárók, rádió, rövid- és kötöttárúk, piperecikkek, ital és hentesáru különlegességek. S ki tudná még felsorolni, hogy mi-minden kapható a több mint 35 ezer forinttal korszerűsített 1-es számú szövetkezeti boltban. A földművesszövetkezeti tagoknak vásárlási visszatérítés címen közel ötezer forintot fizettek vissza. Erdemes tehát a földművesszövetkezet tagjainak sorába tartozni.

„Vigyázzatok az atombombára, vigyázzatok az emberiségre!”

„Vigyázzatok az atombombára, vigyázzatok az emberiségre!” — e szavakkal figyelmeztette Einstein, a nagy német tudós-fizikus a népeket és a népek felelős vezetőit arra a borzalmas veszélyre, amelyet az atomenergia háborús célokra való felhasználása rejt magában. Einstein már nem él, a világot féltő szavai azonban ma sokkal inkább megszólalnak, mint első elhangzásukkor, mert a veszély azóta nem múlt el, sőt megsokszorozódott. Megátalkodott gonosztervek maroknyi csoportja ma atom-, hidrogén- és napalm-bombák több-szörös és sokkal tökéletesebb tömegével készül merényletre a népek, köztük a magyarok, szegediek ellen is, mint őt-hat esztendővel ezelőtt.

Szuggesztív erővel

Méltán választotta tehát a rendezőség Einstein intelmét a szegedi légoltalmi kiállítás jelmondatául. A kiállításon látottak nemcsak hasznos ismeretekkel gazdagítják a látogatót, hanem szuggesztív erővel figyelmeztetnek arra a felelősségre is, amellyel tartozunk mindent elkövetni mindenekelőtt a veszély elhárítása érdekében, de nem utolsósorban azért is, hogy senkit se érjen váratlanul, hirtelenül az a merénylet, amelyet az imperialisták már évek óta

terveznek az emberiség ellen.

A hagyományos fegyverek

A kiállítás első, gazdagabban berendezett része a második világháborúban használt, úgynevezett hagyományos fegyverek és harci anyagok bemutatása mellett főként az ellenük való védekezés módjaival és eszközökkel ismerteti meg a látogatót. Különböző óvóhelyek kicsinyített mását, a légvédelmi követelményeknek megfelelően épült ház-makettjét láthatjuk, valamint azokat az eszközöket, amelyeket a légoltalmi egységek használnak. A kiállítás megismerteti a látogatókkal a légoltalom szerteágazó, nyitult és veszélyes munkáját, és annak megbecsülésével tanít.

A legjobb védekezés: a felkészülés

Igen szemléletesen mutatja be a kiállítás, hogy a támadás ellen a legjobb védekezést az előzetes felkészülés, a megelőzés nyújtja. Az elmúlt háborúban a németországi Stuttgart városra például 55 bombatámadás során mintegy 25 ezer tonna rombolóanyagot zúdítottak. Hogy ennek a borzalmas pusztításnak „csak” négyezer áldozata lett, az annak kö-

Már ma megkezdődnek a gyermeknap ünnepei Szegeden

Játékiállítás a múzeumban — Iskolák, üzemek, szervezetek rendezvényeinek műsora

Hagyományossá vált a gyermeknap megünneplése. Országsszerte nagy lelkesedéssel készülnek erre a napra. A Hazafias Népfrent Szeged városi Nótanácsa és az építők — ezen a napon ünnepeljük az építők napját is — gazdag programot állítottak össze.

Szeged valamennyi általános iskolájában ünnepségeket tartanak.

A Mátyás téri általános iskolában szombaton délelben osztályonként emlékeznek meg a gyermeknapról. Az ünnepség után az iskola hatvan jó tanuló pártját mozíjjal ajándékozza meg a szülői munkaközösség.

Két filmszínházban gyermek előadást tartanak május 26-án, vasárnap délelőtt. A Fáklya-filmszínházban fél 9, a Vörös Csillagban pedig 9 órakor a »Rejtjelmes sziget« című filmet mutatják be.

A szegedi üzemek sem feledkeznek meg a gyermekekről.

Az Újszegedi Kender- és Lenszövő Vállalat ma, szombaton délután ünnepli meg a gyermeknapot az üzem kultúrtermében. A kis ünnepeltet a Rókusi Művelődési Otthon táncsoportja szórakoztatja. A műsor után közös uzsonnán vesznek részt a gyermekek.

Négy nagyüzem; a Textil-művek, a Szegedi Kender, a Szalámigyár és a vasút nótanácsa ma, szombaton délután fél 3 órakor a Szegedi Kender kultúrtermében kilencven árva gyermeket lát vendégül.

játékkészítő, a gumi, a bőrröndös- és a minőségi ruhajavító ksz ajándékal. A kereskedelem sem feledkezik meg a gyermekekről. A 110-es számú Csemegeüzletben (a Kárász utca és a Klauzál tér sarok)

a »Jancsi és a Juliska« meséjéből

jói ismert és sok gyermek által irigylet cukorka- és csokoládé háziköt állítanak fel. A boszorkány helyett kedves üttörök kínálatják majd a finom csemegét. Ma, szombaton délután 6 órakor

érdekes kiállítás nyílik a múzeumban,

amely nemcsak a gyermekek, de a felnőttek részére is igen érdekes. A kiállítás címe: »Gyermek-játékok egykor és most«. A kiállítást a budapesti történeti, a soproni, a debreceni, a pécsi, valamint a szegedi múzeum anyagából állították össze. A kiállítás a kőkorszaktól kezdve napjainkig bemutatja a gyermekjátékokat. A magyar játékokon kívül eredeti kínai, japán és szudáni játékokat is láthatunk majd. A játékiállítást Tápai-Szabó Gabriella, a budapesti Történeti Múzeum osztályvezetője rendezte és nyitja meg. Az ünnepélyes megnyitón a Móra Ferenc napközi otthon kis lakói szerepelnek.

SEGÍTSÜNK EGYMÁSON

Egy kis foghúzás sok idővesztéssel — Hozzák rendbe a Somogyi utcai kis teret is — Újabb javaslat a Felsőtiszapart szépítésére

Tűrhetetlen fogfájással e hó 17-én, pénteken reggel a munkahelyemről az SZTK-ba mentem egy kis fogam kihúzásáért. Félórai várakozás után, fél 9 órakor, az orvosi rendeléskor a szolgálati orvos a fogam megvizsgálása után a fogklinikára küldött, tiltakozásom ellenére, azzal a megállapítással, hogy insor-

vadással a fogamat a legtanácsosabb a fogklinikán kihúzni.

Ilyen, a beteget „féltő”, szakorvosi tanácsra a fogklinikára mentem. Itt a további fogfájástól kinokát szenvedve (a műtőben fogorvostan-hallgatónak adott külön-külön minden páciens diagnózisát ismertető fogklinikai tanár kísérő magyarázatait végig várva) a hosszú várakozási idő elleni tiltakozásunk ellenére a foghúzások megkezdését legutoljára hagyták s csak a foghúzásra váró betegek egy részének elpárolgása után, fél tizenkettő órakor kerültem sorra.

A fagyasztással történt foghúzás negyven másodperc alatt véget ért. Kérdésemre, hogy a foghúzással kapcsolatban súlyosabb diagnózis áll-e fenn, a klinikai orvostanár meglepődött, amiért ezt kérdeztem.

De senki sem válaszolt arra a kérdésemre, hogy akkor miért kellett nekem fél napi keresetem ráfizetésével és fél napi munkamulasztással egy egészen bagatell és könnyű kis foghúzással az SZTK-ból a klinikára mennem?

Kérésem a magam és minden dolgozó nevében csak annyi, hogy ha a fogklinikának médiumok kellene, akkor az SZTK ne a munkából ragadjon ki oda embereket, hanem küldjön oda olyan betegeket, akiknek tétlen fél napi várakozásuk sem az egyének, sem pedig nemzetgazdasági szempontból nem okoz kárt.

Heim Gáspár,
szövetkezeti tag

*

A vasárnapi Délmagyarországon olvastuk, hogy parkírozják, virágosítják Szegedet. Ennek minden szegedi igazán örül, s boldogok vagyunk, ha külföldiek jönnek s sok szépet láthatnak. Azonban van Szegednek, mégpedig a kellős közepén egy szégyenfoltja — a Somogyi utca és Bajza utca mellett egy csúf kis terecskéje. Még 2-3 éve gyerekeknek játszótér volt. Most már még csak szemétdombnak se lehet mondani. Pedig a közel környéken

szincs gyermekjátszótér, de attól függetlenül ki kellene azt is valahogy csinósítani — egy ugrás a Dugonics tér, ismét egy ugrás a Klauzál tér, ismét egy a Dóm tér, s ez meg olyan árva, piszkos kis terecske — írja Barta Berta olvasónk.

Folyómenti városaink lakossága általában szívesen keresi fel pihenő idejében a vízpartot. Jobban éri az embert a napsugár, tisztább a levegő, jól érzi ott magát fiatal és öreg egyaránt, pláne, ha szórakozás is akad.

Nekünk szegedieknek is van szép tiszapartunk. Legkedveltebb része az újszegedi híd, a volt pénzügyi palota melletti hajóállomásig húzódó kőfal melletti sétány. Ezt a sétányt kellene egy kissé szebbé tenni (amennyiben elbírná a városfejlesztési keret), mert száraz időben hamarosan por lepi el, és őt után pedig órákon, napokon át sáros.

Javasolom, hogy az újszegedi park sétány útjaihoz hasonlóan, könnyűbeton alapra három méter szélességű aszfalt korlát építsünk a már említett szakaszon. És e korlát parkföldi szegélyén a Széchenyi téri székekhez hasonló vasvázas székek lehetne elhelyezni — kezdetben kisebb mennyiségben, később végig — pihenés céljaira. A korlát szépségét rendkívül növelné, ha a kőfalra — kovácsolt vas tartókra — villanylámpákat szerelnének.

Szép napos időben, vasárnapokon délelőtti fűvös zenekaraink egyike a vármór békájára előtti magaslaton elhelyezkedve, koncertjeivel szórakoztatná a pihenő dolgozókat.

Tiszaparti korlát, virágok, muzsika, fiatalok felvonulása, pihenő dolgozók sokasága! Ennyi szépség együtt! Mind-mind felejtethetnénk kedves kép volna. Kössük mielőbb egy csokorba...

(— vaskuti —)